

Oppimisen tuki ja erityisopetus: opetussuunnitelman päivitys

FYLJK 02.09.2025

Valmistelija rehtori Simo Veistola, p. 050-564 0057, simo.veistola@forssa.fi

Lukiolaki ja lukion valtakunnallinen opetussuunnitelma päivittyi oppimisen tuen osalta 1.8.2025. Tavoitteena on ollut

- a) vahvistaa lukiolaisten oikeutta oppimisen tukeen (ml. tukiopetus) ja erityisopetukseen siten, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen siirtyäkseen koulupolulla eteenpäin.
- b) lisätä lukiolaisten hyvinvointia ja vähentää opiskelijoiden kokemaa uupumusta ja negatiivisia tuntemuksia lukio-opiskelua kohtaan.
- c) lisätä tiedonsiirtoa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen välillä.

Oppimisen tuen pääpaino on uudistuksen myötä helposti saavutettavassa oppimisen tuessa, jota annetaan lukio-opiskelijalle heti, kun tuen tarve ilmenee. Tuen on tarkoitus ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautumista. Oppimisen tuki on tarkoitettu aineenopetuksen tueksi niille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan.

Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. Oppimisen tukea ja siihen liittyvää opetusta ja ohjausta antavat aineenopettajat, erityisopettajat, opinto-ohjaajat ja muu henkilöstö. Tukea pyritään antamaan riittävästi ja oikea-aikaisesti, jotta se edistää opiskelijoiden oppimista, osaamisen osoittamista, jatko-opintoihin siirtymistä sekä hyvinvointia.

Opiskelijalla on uudistuksen myötä lakisääteinen oikeus saada tukiopetusta eli aineenopettajien antamaa opetusta ja ohjausta, joka vastaa opiskelijan oppimisen tuen tarpeisiin. Oppilaitos voi antaa tukiopetusta opiskelijalle, joka on jäänyt tilapäisesti jälkeen opinnoissaan tai joka tarvitsee muusta syystä tukea tai ohjausta lukio-opintojen suorittamiseksi.

Tukiopetusta voidaan antaa myös opiskelutaitojen, kuten esimerkiksi kielellisten, matemaattisten tai tietoteknisten valmiuksien vahvistamiseksi tai opiskelutekniikkaan liittyvien taitojen tukemiseksi. Jos opiskelijalla on puutteita opetuskielen sanaston tai kielen käytön tapojen osaamisessa, tukiopetukseen voi sisältyä myös kielitaidon vahvistamista.

Osana oppimisen tukea oppilaitoksen on tarjottava erityisopettajan antamaa opetusta, tukea ja ohjausta. Erityisopettajan antama tuki voi olla esimerkiksi keskustelua tuen tarpeista ja opiskelua tukevista keinoista tai lukemisen ja kirjoittamisen vaikeuksien testaamista. Lisäksi erityisopettaja voi yhdessä opiskelijan kanssa etsiä tälle

sopivia opiskelustrategioita sekä antaa tukea ja ohjausta opiskelutaitojen kehittämiseen, kokonaisuuksien jäsentämiseen, tehtävien aikatauluttamiseen ja valmiiksi saamiseen sekä itsenäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun.

Opiskelijalla on oikeus erityisopetukseen, jos edellä kuvattu oppimisen tuki ei riitä ja hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi. Lukion aikana oppimisvaikeudet voidaan todentaa esimerkiksi seulojen ja testien perusteella. Osana arviointia voidaan tarvittaessa haastatella opiskelijaa ja häntä opettavia opettajia, jotta voidaan arvioida opiskelijan oppimisvaikeuksien vaikutukset opiskeluun sekä tarvittavat tukitoimet.

Erityisopetusta antaa erityisopettaja, joka arvioi erityispedagogisten tukitoimien tarpeen sekä suunnittelee opiskeluun ja osaamisen osoittamiseen liittyvät tukitoimet. Tällainen hallintopäätökseen perustuva erityisopetus kohdentuu syvällisemmin todennettuihin oppimisvaikeuksiin tai muihin niihin rinnastettaviin syihin. Siten se on systemaattisempaa ja tavoitteellisempaa kuin erityisopettajan antama oppimisen tuki.

Koulutuksen järjestäjän on tehtävä hallintopäätös opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta. Päätös tehdään, kun lukiossa huomataan erityisopetuksen tarve tai kun opiskelija tai alaikäisen opiskelijan huoltaja sitä pyytää. Päätös voi olla myönteinen tai kielteinen riippuen siitä, arvioiko koulutuksen järjestäjä erityisopetuksen antamisen kriteerien täyttyvän.

Johtokunta on hyväksynyt oppimisen tuen resurssin lukiolle lv. 25-26 (FYLJK 16.06.2025 § 6). Erityisopettajaresurssi on 15,5 vvt. Lisäksi lukio on valinnut lv. 25-26 3 ohjaajaa/resurssiopettajaa.

Lukion työryhmä, johon ovat kuuluneet opinto-ohjaajat Nana Pirhonen ja Arja Laajalehto, erityisopettaja Susanne Petersen ja rehtori, on päivittänyt opetussuunnitelman luvun 4.2. Oppimisen tuki ja erityisopetus (liite 1).

Esittelijä

Lukion rehtori Veistola Simo

Päätösehdotus

Johtokunta hyväksyy opetussuunnitelman päivitetyn luvun 4.2. Oppimisen tuki ja erityisopetus.

Päätös